

J. M. NILSEN FISK AS

8489 Nordmela

Saksbehandler:

Espen Olaf Henriksen

Inspeksjonsrapport: Inspeksjon ved J. M. Nilsen Fisk AS avdeling Andenes

Kontrollnummer: 2023.093.I.SFNO

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:

Ole J. Nilsen

Fra Statsforvalteren i Nordland:

Espen Olaf Henriksen

Andre deltagere fra virksomheten:

Remi Pettersen

Andre deltagere fra Statsforvalteren i Nordland:

Kristine Vevik

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon ved J. M. Nilsen Fisk AS avdeling Andenes den 23. februar 2023 og inspeksjonsmøte på Teams 24. februar. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Statsforvalteren i Nordland avdekket 3 avvik og ga 1 anmerkning under inspeksjonen.

Avvik:

- Virksomheten har ikke renseanlegg og slipper ut prosessavløpsvannet mindre enn 10 meter under vannoverflaten.
- Virksomheten har åpnet avdeling på Andenes uten å sende melding til Statsforvalteren.
- Virksomheten har ikke en godkjent plan for mottak avfall fra båter som kommer til avdelinga på Andenes.

Anmerkninger:

- Virksomhetens miljørisikovurdering bør også omfatte fare for forurensning og forurensning fra kaia.

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 4 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 3.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

1. mars 2023	Espen Olaf Henriksen	Tilde Nygård
dato	kontrollør	seksjonsleder
	Statsforvalteren i Nordland	

Kopi av rapporten sendes til:

- Andøy kommune

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: J. M. NILSEN FISK AS	
Organisasjonsnr.: 973186876	Eies av: 994684647
Bransjenr. (NACE-kode): 10.202 - Frysing av fisk, fiskefileter, skalldyr og bløtdyr	

Kontrollert enhet

Navn: J. M. Nilsen Fisk AS avdeling Andenes	Anleggsnr.: 1871.0056.02
Kommune: Andøy	Fylke: Nordland
Anleggsaktivitet: Fiskeforedling	
Tillatelse gitt:	Sist endret:

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Inspeksjonen er en del av Statsforvalterens risikobaserte industritilsyn for i år.

Tilsynet ble gjennomført i medhold av forurensningsloven § 48.

Inspeksjonstema

- Internkontroll
- Utslipp til vann
- Prosess og renseutstyr
- Avfall

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

J. M. Nilsen Fisk AS avdeling Andenes plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Statsforvalteren skal kunne avslutte saken, må J. M. Nilsen Fisk AS

avdeling Andenes innen 3. april 2023 sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik er rettet.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (sfnopost@statsforvalteren.no) til Statsforvalteren i Nordland.

4. Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel og informasjon om gebyrplikt som ble gitt til virksomheten den 8. februar 2023. Virksomheter skal betale gebyr for kontroll utført av Statsforvalteren i samsvar med § 39-3 i forurensningsforskriften. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Gebyrsatser for kontroll av virksomheter etter forurensningsloven er fastsatt i forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8.

På bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk vil J. M. Nilsen Fisk AS bli ilagt et gebyr på kr 15 000,- for inspeksjonen, jf. forurensningsforskriften § 39-7. Dette tilsvarer gebyrsats 4 for tilsyn av inntil en dags varighet. Virksomheten vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen. Vi viser for øvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Klageadgang

Vedtaket om gebyr kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker, jf. §§ 28 og 29 i forvaltningsloven. Eventuell klage bør være skriftlig begrunnet og adressert til Miljødirektoratet, men sendes via Statsforvalteren i Nordland. Statsforvalteren vil vurdere endring av vedtaket eller sende saken videre til Miljødirektoratet for endelig vedtak. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsett ovenfor må betales inn. Dersom Miljødirektoratet tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

5. Innsyn

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Statsforvalteren i Nordland (jf. offentleglova) og våre nettsider.

6. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Virksomheten har ikke renseanlegg og slipper ut prosessavløpsvannet mindre enn 10 meter under vannoverflaten.

Avvik fra:

Forskrift om begrensnig av forurensning (forurensningsforskriften) §§ 26-3 og 26-4.

Kommentarer:

Begrepet *prosessavløpsvann* omfatter spylevann, rengjøringsvann, transportvann, blodvann, slaktevann eller vann som har vært i direkte kontakt med råstoff, produkt eller avfall, eller som er tilført forurensende komponenter fra andre kilder. Forurensningsforskriftens kapittel 26 – *Forurensninger fra fiskeforedlingsbedrifter* – stiller krav til rensing og utslipp av prosessavløpsvann som avhenger av om anlegget er stort (råstoff-forbruk ≥ 1000 tonn/år) eller lite.

Ifølge Fiskeridirektoratet landingsstatistikk mottok J. M. Nilsen fisk AS sin avdeling på Andenes ca. 1 500 tonn¹ råstoff i 2022. Anlegget forbruker altså mer enn 1000 tonn råstoff per år og må dermed regnes som et stort anlegg. Dere renser ikke prosessavløpsvannet før det slippes på havet. Ifølge forurensningsforskriften § 26-3 skal store anlegg ha renseanlegg med effektivitet tilsvarende sil med spalteåpning ≤ 1 mm.

I området rundt sløyelinja har dere montert siler på slukene i gulvet med åpninger som er 5 mm i diameter. Dette begrenser mengden organisk materiale som går ut med prosessavløpsvannet, men forurensningsforskriftens krav til rensing er ikke oppfylt.

Utslippene fra anlegget går ut gjennom et rør som ender rett under kaia. Utslippspunktet oppfyller ikke kravet i forurensningsforskriften § 26-4 om at store anlegg skal ha utslippspunkt som ligger minimum 10 meter under havoverflaten ved laveste vannstand.

Utslippspunktet er heller ikke under vannoverflaten til enhver tid, noe forurensningsforskriften § 26-4 krever for mindre anlegg.

Etter at inspeksjonen var varslet mottok vi søknad fra dere om unntak fra kravene til rensing og utslippsdybde. Dere har dermed begynt å følge opp avviket. Imidlertid avtalte vi i inspeksjonsmøtet at dere skal sende oss en oppdatert søknad. Dere må korrigere opplysningene som er gitt om dagens utslippspunkt. Videre bør dere ta med opplysninger om hvor mye fisk som faktisk sløyes på anlegget. Dette fordi dere mottar en del råstoffet ferdig sløyd. Vi forventer at mottak av ferdig sløyd fisk gir mindre utslipp enn mottak av rund fisk. I søknaden kan dere også nevne at dere har installert 5 mm siler i gulvet under sløyelinja.

Avvik 2

Virksomheten har åpnet avdeling på Andenes uten å sende melding til Statsforvalteren.

Avvik fra:

Forurensningsforskriften § 26-8

Kommentarer:

Forurensningsforskriftens kapittel 26 om fiskeforedling har i § 26-8 en bestemmelse om meldeplikt:

¹ Fiskeridirektoratets statistikk oppgir beregnet rund vekt av fisken som landes. Hvis noe av fisken er sløyd på havet, så vil den reelle vekta som tas på land være lavere.

I god tid før en virksomhet som omfattes av dette kapitlet starter opp, eller det foretas endringer/utvidelser av en virksomhet, skal den ansvarlige sende melding til statsforvalteren med opplysninger om virksomheten.

Meldingen skal omfatte opplysninger om hva slags virksomhet som skal etableres/endres, størrelsen på virksomheten, planlagt driftstid og andre opplysninger som kan være relevante.

Meldingen skal vedlegges dokumentasjon på at virksomheten er i samsvar med eventuelle endelige planer etter plan- og bygningsloven.

Det at dere etablerer et nytt mottak på Andenes må regnes som en vesentlig endring av virksomheten. I inspeksjonsmøtet viste dere til at dere hadde informert Fiskeridirektoratet og Mattilsynet om etableringa. Det er imidlertid ikke etablert noe system som sikrer at Statsforvalteren blir informert om etableringer som er meldt inn til andre statlige etater.

Bruddet på meldeplikten er et avvik som vi her bare påpeker. Vi har innhentet de nødvendige opplysningene om avdelinga på Andenes i forbindelse med gjennomføringa av dette tilsynet. Det er derfor ikke behov for at dere gjør noen tiltak for å rette opp avviket.

Avvik 3

Virksomheten har ikke en godkjent plan for mottak avfall fra båter som kommer til avdelinga på Andenes.

Avvik fra:

Forurensningsforskriften kapittel 20 (Levering og mottak av avfall og lasterester fra skip), § 20-6.

Kommentarer:

Mottaket dere driver på Andenes har egen kai. For å forebygge dumping av søppel til havs og sikre tilstrekkelige mottaksordninger i havnene pålegger forurensningsforskriftens § 20-6 havneansvarlige å utarbeide avfallsplan. Dere har ikke en slik plan som omfatter avfall som leveres fra båter som kommer til anlegget på Andenes. Planen skal blant annet beskrive hvordan dere håndterer avfall som båtneierne leverer og hvordan båtneierne informeres om ordningene for mottak av avfall. Kravene til innhold i slik plan er nærmere beskrevet i vedlegg 1 til forurensningsforskriften kap. 20. Dere har allerede en tilsvarende plan for anlegget på Nordmela. Om ønskelig kan vi også sende dere en mal for denne type plan.

En plan for mottak av avfall fra skip kan gjelde en enkelt kai/havn eller omfatte flere kaier/havner. Hvis det er hensiktsmessig, kan to eller flere havneansvarlige samarbeide om en felles plan. Planen må godkjennes av Statsforvalteren.

7. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under inspeksjonen:

Anmerkning 1

Virksomhetens miljørisikovurdering bør også omfatte fare for forsøpling og forurensning fra kaia.

Kommentarer:

Under inspeksjonen så vi at det kunne være fare for spredning av plast fra søppel og materiell som var hensatt på kaia fra gjestende fiskebåter. Fra andre mottak kjenner vi til at det også forekommer at mannskap på gjestende båter setter igjen beholdere med spillolje, uten at disse er sikret mot lekkasjer til sjø. Hos dere stod det en IBC på kaia som så ut til å inneholde mer enn 100 liter spillolje. Dere viste til at denne beholderen tilhører eieren av bygget. Vi gjør uansett oppmerksom på at slik lagring av spillolje ikke oppfyller avfallsforskriftens krav om forsvarlig lagring av farlig avfall (§ 11-5).

Dere bør ta risikoen for forsøpling og forurensning fra kaia inn i bedriftens miljørisikovurdering for anlegget. Dere bør også vurdere mulige tiltak som kan begrense risikoen. Et tiltak dere allerede har gjennomført er at dere tilbyr fiskerne mulighet for innendørs lagring av garn/fiskeutstyr.

8. Andre forhold

Dere opplyste at dere ikke lagrer farlig avfall på Andenes og at eventuelt farlig avfall fra denne avdelinga vil blir fraktet til konteiner for farlig avfall som dere har på Nordmela. Dere har uansett ikke noe eget organisasjonsnummer for avdeling Andenes, så det framkommer ikke uten videre i databasen avfallsdeklarering.no hva som kommer fra anlegget på Andenes og hva som kommer fra Nordmela.

Denne inspeksjonen gjelder anlegget på Andenes, som ble startet opp i 2022. Etter som anlegget er såpass nytt kan vi ennå ikke forvente at dere har levert farlig avfall fra dette anlegget. Imidlertid påpekte vi i rapport 21.3.2022, etter inspeksjon av anlegget på Nordmela, at J. M. Nilsen Fisk AS ikke har deklarerert innleveringer av farlig avfall siden august 2019. Dette til tross for at dere på Nordmela i mars 2022 hadde lagret farlig avfall langt over mengden på 1 kg (mengden som utløser kravet om årlig innlevering i henhold til avfallsforskriftens § 11-8).

I forbindelse med dette tilsynet registrerer vi at det fremdeles ikke er levert noen nye innleveringer av farlig avfall fra J. M. Nilsen Fisk AS etter 2019. Dette tyder at dere fremdeles ikke har oppfylt innleveringsplikten for det farlige avfallet som dere har lagret på Nordmela i mars 2022. Vi ber om at dere får ordnet med innlevering av dette i nærmeste framtid og gjør oppmerksom på at vi kan ta i bruk tvangsmulkt som virkemiddel for å sikre at farlig avfall blir riktig innlevert.

9. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter

- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)